
Socjologia w Niemieckiej Republice Federalnej

Przegląd Socjologiczny Sociological Review 20, 205-206

1966

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Przedmioty niesocjologiczne są następujące: na pierwszej specjalizacji — Ekonomia przemysłu i przedsiębiorstwa, Psychologia i fizjologia pracy, Prawo pracy, na specjalizacji Socjologii Kultury i Pracy Kulturalno-Oświatowej — Kultura ludowa, Teoria wybranej dziedziny kultury (literatura, film, teatr), Teoria, organizacja i metody pracy kulturalno-oświatowej, Historia sztuki i inne.

W związku z przygotowaniem pracy magisterskiej, która może mieć także teoretyczny charakter, studenci uczestniczą w ciągu dwóch lat w seminarium magisterskim. Seminaria magisterskie prowadzą wszystkie katedry socjologiczne. Obok tego na każdym roku studenci słuchają wykładów monograficznych, których tematyka związana jest przede wszystkim z własnymi badaniami pracowników naukowych, i które dobierają zgodnie z zainteresowaniami i specjalizacją. Dla niektórych studentów przewiduje się indywidualne studia specjalizacyjne, związane z ich zainteresowaniami lub planami zawodowymi.

Pierwsi studenci, studiujący zgodnie z programem Socjologii Pracy, uzyskują magisteria w 1966/1967 r. Trudno jest więc w tej chwili oceniać ten program. Dotychczasowe doświadczenia wskazują jednak, że jest możliwa reorientacja studiów socjologicznych w kierunku nadania im charakteru w pewnym stopniu zawodowego. Wprowadzenie jej nie jest jednak łatwe. Wymaga ona zmiany nastawienia zarówno wśród pracowników, jak i studentów, modyfikacji szczegółowych programów zajęć, a także znacznego wysiłku organizacyjnego. O ile chodzi o program zajęć, to przy nowej orientacji studiów zmniejszyć się musi ilość zajęć, ze względu na swój charakter podporządkowanych całkowicie aktualnym zainteresowaniom wykładowców. W nieco innym kierunku pójść muszą także aspiracje studentów, którzy dotychczas w znacznej części traktowali studia socjologiczne jako drogę ułatwiającą wejście do elity intelektualnej. Dotychczasowe doświadczenia wykazują, że aspiracje te ulegają zmianom w kierunku zainteresowania pracą zawodową w określonej dziedzinie — w miarę tego, jak zmieniają się same studia.

Jan Lutynski

SOCJOLOGIA W NIEMIECKIEJ REPUBLICIE FEDERALNEJ

Spoleczeństwo i socjologia w Niemieckiej Republice Federalnej pióra Władysława Markiewicza (Wydawnictwo Poznańskie, 1966, stron 462) dzieli się na dwie części: Socjologia i Społeczeństwo. Część pierwsza obejmuje następujące rozdziały: I — Stosunek socjologów w NRF do tradycji niemieckiej nauki o społeczeństwie; II — Upadek socjologii w okresie nazizmu; III — Powojenna odbudowa i rozbudowa zachodniemieckiej socjologii. Część druga obejmuje rozdziały: IV — Psychospołeczne skutki załamania się III Rzeszy i V — Struktura społeczna NRF.

„Praca niniejsza — czytamy we wstępie tej książki — stanowi owoc kilku-letnich studiów nad rozwojem współczesnej zachodniemieckiej socjologii i społecznymi przeobrażeniami w Niemieckiej Republice Federalnej [...] Nawarstwienia ideologiczne i polityczne w zachodniemieckiej socjologii starałem się ukazać, wyjaśniając zarazem ich genezę i sposób funkcjonowania, już w pierwszej części pracy. Jednakże dopiero w drugiej części książki, dotyczącej oblicza współczes-

nego społeczeństwa NRF, próbując wydobyć na jaw rozbieżności między wizją tego społeczeństwa przedstawioną w naukowych rozprawach socjologicznych a jego realiami”.

POLSKI NUMER „SOCIOLOGIE DU TRAVAIL”

Pierwszy tegoroczny numer francuskiego kwartalnika „Sociologie du Travail” nosi tytuł Sociologie Industrielle en Pologne. Zawiera on artykuły specjalnie przygotowane przez zespół polskich socjologów, choć najczęściej już w innej postaci publikowane w Polsce. I tak A. Sarapata pisze o ruchliwości społecznej w Polsce, K. Lutyńska o pozycji społecznej urzędników, W. Wesołowski przedstawia opinie robotników o ich pracy i zakładach. A. Matejko charakteryzuje warunki pracy twórczej, zaś J. Kulpińska pozaprodukcyjne funkcje przedsiębiorstwa. W dziale komunikatów z badań K. Doktor mówi o konformizmie produkcyjnym polskich robotników, M. Jarosz o modelu samorządu robotniczego, zaś J. Holzer o środowisku zawodowym inżynierów. Numer opatrzony jest w informacje o studiach uniwersyteckich w zakresie socjologii pracy na Uniwersytecie Łódzkim, społecznej roli socjologów w przemyśle oraz naukowych konferencjach poświęconych socjologii pracy, jakie odbyły się w ostatnich latach w Polsce.

VI ŚWIATOWY KONGRES SOCJOLOGICZNY W EVIAN

W dniach od 4 do 11 września 1966 r. w Evian we Francji obradował VI Światowy Kongres Socjologiczny. W Kongresie wzięło udział przeszło 2000 osób, reprezentujących kilkadziesiąt krajów, a więc więcej niż w poprzednich Kongresach w Waszyngtonie i Stresie. Polskich uczestników Kongresu było około 30, w tym kilka osób poza oficjalną delegacją Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, z której 10 osób zostało zaproszonych przez francuskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych na wniosek Francuskiego Towarzystwa Socjologicznego. Delegacji polskiej przewodniczyła prof. dr N. Assorodobraj-Kula. Polscy uczestnicy Kongresu zgłosili około 30 referatów i komunikatów, brali żywy udział w obradach plenarnych, a także w obradach poszczególnych sekcji i grup roboczych. Liczne były również delegacje z innych krajów socjalistycznych, zwłaszcza ze Związku Radzieckiego, a także z Czechosłowacji i Bułgarii. Delegacje tych dwóch ostatnich krajów obejmowały po przeszło 30 osób. W Kongresie uczestniczyło wielu przedstawicieli rozwijających się krajów Afryki, Azji i Ameryki Południowej.

Nowym przewodniczącym Międzynarodowego Towarzystwa Socjologicznego na miejsce ustępującego R. Königa z Kolonii został wybrany na najbliższe cztery lata prof. dr J. Szczepański, zastępcami jego są R. Aron (Francja), R. Bendix (St. Zjednoczone) i S. Rokkan (Norwegia). Sekretarzem Międzynarodowego Towarzystwa w ciągu następnego roku będzie nadal R. Girod (Szwajcaria). Zgodnie z zapowiedziami ustępujących i nowo wybranych władz w strukturze Towarzystwa zajdą pewne zmiany. M. in. zostaną utworzone towarzystwa regionalne obejmujące narodowe towarzystwa bliskich geograficznie krajów.